

Oddaja davčnih podatkov za samostojnega podjetnika

Ob ustanovitvi podjetja mora podjetnik sprejeti še eno pomembno odločitev in sicer, kako bo ugotavljal davčno osnovo oziroma na kak način bo vodil poslovne knjige. To odločitev mora sprejeti že ob registraciji podjetja ali najpozneje v osmih dneh od vpisa v PRS oziroma v primarni register. Odločitev, za katero obliko ugotavljanja davčne osnove se bo podjetnik odločil, je zelo pomembna, saj se oblika ugotavljanja davčne osnove lahko zamenja le z novim davčnim letom.

Davčna osnova od odhodka iz dejavnosti se lahko ugotavlja na dva načina:

- z upoštevanjem dejanskih prihodkov in **dejanskih** odhodkov ali
- z upoštevanjem dejanskih prihodkov in **normiranih** odhodkov (tako imenovani normiranec).

Ugotavljanje davčne osnove z upoštevanjem dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov je primerno za podjetnike, ki opravljajo proizvodno dejavnost, trgovinsko, gostinsko, dejavnost, avtoprevoznništvo in podobno. Ta oblika je primerna za podjetnike, ki veliko nabavljajo, investirajo in zato uveljavljajo dejanske stroške in olajšave za investicije. Takšen način je primeren predvsem za tiste podjetnike, katerih dejanski stroški so visoki in presegajo 80% prihodkov. Podjetnik tako lahko izbere enostavno ali dvostavno knjigovodstvo.

Enostavni sistem knjigovodstva lahko izberejo tisti, ki so v zadnjem poslovnem letu ustrezali dvema izmed naslednjih meril:

- povprečno število delavcev ne presega tri;
- letni prihodki so nižji od 50.000,00 EUR;
- povprečna vrednost aktive, izračunana kot polovica seštevka vrednosti aktive na prvi in zadnji dan poslovnega leta, ne presega 25.000,00 EUR.

Po sistemu enostavnega knjigovodstva lahko vodijo poslovne knjige tudi začetniki, če v prvem poslovnem letu povprečno ne zaposlujejo več kot tri delavce. Poslovne knjige po sistemu enostavnega knjigovodstva so:

- knjiga prihodkov in odhodkov;
- evidenca terjatev do kupcev in obveznosti do dobaviteljev;
- knjiga ostalih terjatev in obveznosti;
- register opredmetenih osnovnih sredstev.

Tisti s.p, ki pa ne izpolnjuje meril za enostavno knjigovodstvo ali pa pač ne izbere enostavnega knjigovodstva, pa vodi poslovne knjige po sistemu dvostavnega knjigovodstva. Poslovne knjige po sistemu dvostavnega knjigovodstva pa so:

- temeljni knjigi (dnevnik, glavna knjiga);
- pomožne knjige (analitične evidence, register opredmetenih osnovnih sredstev).

Ugotavljanje davčne osnove na podlagi **normiranih** odhodkov pa je primerno za podjetnike, ki opravljajo razne storitvene dejavnosti, računovodske, svetovalne, druge intelektualne storitve, pri katerih ne nastajajo posebno veliki stroški pri nabavi materiala, blaga in osnovnih sredstev. Če podjetnik priglasitve »normiranosti« ne opravi v osmih dneh, se mora davčna osnova (vsaj do konca prvega koledarskega leta) ugotavljati na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov.

Ugotavljanje davčne osnove z upoštevanjem normiranih odhodkov pomeni poenostavljen način ugotavljanja davčne osnove, saj zavezancem ni potrebno voditi knjigovodstva, temveč le poenostavljene evidence. Podjetniku tako ni treba beležiti vseh poslovnih dogodkov, do katerih pride. Dolžan je spremljati le prihodke in posledično shranjevati račune, ki jih je izstavil svojim strankam. Voditi mora še evidenco osnovnih sredstev in pa morebitne druge evidence, v kolikor to zahtevajo posebni predpisi s področja, na katerem posluje. Posledično mu ob koncu leta ni treba oddati obsežnega letnega poročila, kot morajo to storiti samostojni podjetniki, katerih odhodki se vodijo po dejanskem nastanku, oddati mora le davčne evidence, to pa za normirani s.p. pomeni bistveno manj dela.

Omenjeni način je primeren zlasti za tiste podjetnike, ki imajo dejansko nizke stroške in ti stroški ne dosežejo 80% prihodkov, vendar ne več kot 40.000,00 EUR (če imajo popoldanski s.p. in nimajo zaposlenih delavcev) ali 80.000,00 EUR (če so samozaposleni ali imajo drugega zaposlenega več kot 5 mesecev).

Podjetnik lahko ugotavlja davčno osnovo z upoštevanjem normiranih odhodkov, kadar njegovi prihodki iz dejavnosti, ugotovljeni po pravilih računovodenja, v preteklem davčnem letu (t.j. koledarskem letu) ne presegajo 50.000,00 EUR (če imajo popoldanski s.p. in nimajo zaposlenih delavcev). Omejitev znaša 100.000,00 EUR, če je podjetnik oz. pri njem zaposlena oseba zavarovana za pokojninsko in invalidsko zavarovanje za polni delovni čas, neprekinjeno najmanj 5 mesecev.

O registraciji podjetja, pri prvi priglasitvi normiranih odhodkov se te omejitve ne upoštevajo, razen v zakonsko predpisanih izjemah. Podjetnik je lahko normiranec, dokler povprečje njegovih prihodkov iz dejavnosti, v dveh zaporednih predhodnih letih ne presega 150.000,00 EUR.

Pri normiranem s.p. se davčna osnova ugotavlja na način, da se od vseh davčno prizanih prihodkov odšteje 80% normiranih odhodkov, od 20% prihodkov se plača 20% davka.

Za navadni s.p. pa je značilno, da se od vseh davčno prizanih prihodkov odštejejo vsi davčno priznani stroški. Pri slednjem je davčno osnovo možno zniževati, in sicer z uveljavljanjem olajšav. Normirani s.p. pa ni upravičen do uveljavljanja olajšav.

Navadni s.p. je obdavčen po dohodninski lestvici, normiranec je obdavčen s končnim ceduralnim davkom, ki je 20% (dohodki obdavčeni na ta način, se ne vključujejo v letno davčno osnovo za odmero dohodnine, gre za enkratno in dokončno obdavčitev, brez upoštevanja olajšav).

Na podlagi predvidene davčne osnove ob registraciji podjetja se podjetniku izračuna predhodna akontacija dohodnine, ki se v tekočem letu plačuje:

- mesečno (če znesek predhodne akontacije presega 400,00 EUR) ali
- trimesečno (če znesek predhodne akontacije ne presega 400,00 EUR).

Obroki akontacije morajo biti plačani do 10. dne v mesecu za preteklo mesečno ali trimesečno obdobje.

Vir: [https://www.findinfo.si/download/razno/Davki_za_zacetnike -
_fizicne_osebe_ki_opravljajo_dejavnost.pdf](https://www.findinfo.si/download/razno/Davki_za_zacetnike_-_fizicne_osebe_ki_opravljajo_dejavnost.pdf)

Pripravila:
Brigita Drevenšek
SPOT Svetovanje Podravje